

Marc de competències digitals per a la formació del personal de Justícia

Marc de competències digitals per a la formació del personal de Justícia

Madrid, 2023

Cita recomendada: Marc de competències digitals per a la formació del personal de Justícia. Centro de Estudios Jurídicos. Madrid, 2023

Coordinación:

Abigail Fernández González. Directora del Centro de Estudios Jurídicos.

Teresa Muñoz-Reja Herrero. Subdirectora General – Jefa de Estudios del Centro de Estudios Jurídicos.

EDITA: Centro de Estudios Jurídicos

NIPO (ed. electrónica en PDF): 054230050

Catálogo de publicaciones de la Administración General del Estado:

<https://cpage.mpr.gob.es>

Índex

1. Introducció	6
2. Presentació del marc	8
2.1 Característiques i objectius	10
2.2 Mètode d'elaboració	11
2.2.1 Fase d'anàlisi	11
2.2.2 Fase d'elaboració	12
2.2.3 Validació i retroacció	12
2.2.4 Implementació i actualització	12
3. Estructura del marc	13
3.1 Àrees de Competència Digital	13
3.2 Nivells de competència	15
4. Àrees competencials	16
4.1 Àrea I - Drets i Deures Digitals	16
4.1.1 Competència 1 - Coneixement i aplicació de la Carta de Drets Digitals	16
4.1.2 Competència 2 - Comportament ètic i responsable jurídicament	18
4.1.3 Competència 3 - Privacitat i protecció de dades personals	20
4.1.4 Competència 4 - Abast dels drets de propietat intel·lectual	22
4.2 Àrea II - Entorn Digital de Justícia	24
4.2.1 Competència 1 - Treball deslocalitzat	24
4.2.2 Competència 2 - Identificació, autenticació i signatura electrònica	26
4.2.3 Competència 3 - Expedient judicial electrònic	28
4.2.4 Competència 4 - Gestió de la informació i tractament orientada a dades	30
4.2.5 Competència 5 - Resolució de problemes	32
4.3 Àrea III - Accessibilitat i Atenció a la ciutadania	34
4.3.1 Competència 1 - Accés igualitari i inclusiu a la justícia	34

4.3.2	Competència 2 - Punts digitals d'accés a la justícia: sensibilització, informació i atenció a la ciutadania	36
4.3.3	Competència 3 - Immediació digital i serveis en línia	38
4.3.4	Competència 4 - Creació i edició de continguts digitals	40
4.4	Àrea IV - Transformació digital i gestió del canvi	42
4.4.1	Competència 1 - Gestió del canvi vinculada a la transformació digital	42
4.4.2	Competència 2 - Autoconeixement, aprenentatge i millora contínua	44
4.4.3	Competència 3 - Avaluació de necessitats i respostes tecnològiques	46
4.4.4	Competència 4 - Robotització i Intel·ligència Artificial aplicades a la justícia	48
4.4.5	Competència 5 - Col·laboració institucional	50
4.5	Àrea V - Seguretat i Sostenibilitat	52
4.5.1	Competència 1 - Seguretat i protecció de sistemes i dispositius	52
4.5.2	Competència 2 - Seguretat i confidencialitat de la informació	54
4.5.3	Competència 3 - Gestió i notificació d'incidents de seguretat	56
4.5.4	Competència 4 - Seguretat i salut: prevenció de riscos laborals	58
4.5.5	Competència 5 - Ús sostenible de les TIC	60
5.	Glossari	62
6.	Referències	75
7.	Marc normatiu	77
7.1	Àmbit europeu	77
7.2	Àmbit estatal	77

1. Introducció

El Centre d'Estudis Jurídics (CEJ) és un organisme autònom dependent del Ministeri de Justícia. Es dedica a l'organització de cursos selectius i a la formació dels membres de la carrera fiscal, dels cossos d'Advocats de Justícia, metges forenses, metges de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses i altre personal al servei de l'Administració de Justícia, del Cos d'Advocats de l'Estat i a la formació especialitzada en la funció de policia judicial de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

El CEJ ha de ser un actor principal en els processos de transformació de la Justícia a través de la formació, amb l'aportació una visió estratègica i integral dels processos d'aprenentatge en conjunt.

En aquest context, la formació que imparteix el CEJ s'ha d'adaptar a les necessitats actuals i futures i dotar les carreres i organismes que s'hi formen de les eines, habilitats i recursos necessaris per respondre, en termes globals, a les seves necessitats i a les de la ciutadania per a qui treballen.

Tot això ha de recolzar-se en processos de reforç i formació de docents i col·laboradors per garantir que la formació impartida s'adeqüi a una estratègia d'aprenentatge innovadora i basada en competències, la implementació de la qual està molt lligada a la integració de l'ús de les TIC en l'ensenyament.

Aquestes previsions es recullen en el Pla Estratègic 2021-2024 del CEJ, que ja anticipa la necessitat de millorar les competències digitals del personal de Justícia davant els reptes que planteja la transformació digital d'aquesta àrea.

Davant d'aquests reptes, i prenent com a referència els valors proposats per la Carta Espanyola de Drets Digitals, el CEJ ha elaborat aquest **Marc de competències digitals per a la formació del personal de Justícia**, a més de les diverses accions per a la transformació digital i la innovació tecnològica que propugnen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), el Pla Justícia 2030 i el Pla Nacional de Competències Digitals.

Per tant, en aquest context, i tenint en compte l'impacte de la transformació

digital en el sector de la Justícia, el valor afegit d'aquest Marc de competències digitals per al personal de l'Administració de Justícia és aconseguir un model de referència integrador que reflecteixi les grans àrees de competència digital el desenvolupament de les quals considerem essencial per a tots els operadors i professionals al servei de la justícia, així com per la ciutadania en el context de les seves relacions amb aquesta administració.

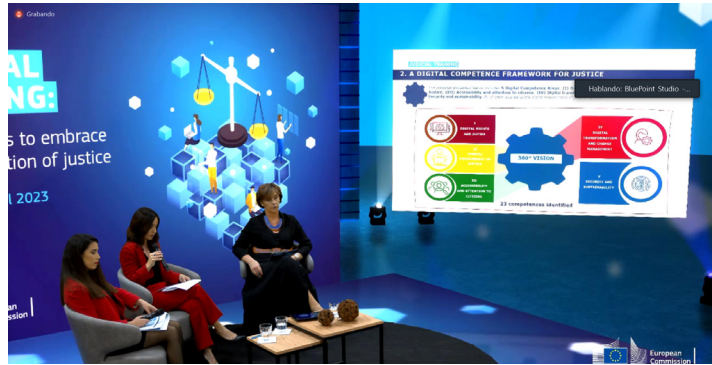
2. Presentació del marc

La transformació digital, impulsada per la innovació i l'evolució tecnològica, comporta una sèrie d'avenços i reptes en la societat que afecten tots els sectors, incloent-hi la justícia.

D'aquesta manera, els sistemes judicials, com a pilar central de l'estat de dret, fan front a aquestes demandes canviants i posen a l'abast de la ciutadania possibilitats tecnològiques adequades. Aquest procés de digitalització comporta un compromís amb una societat moderna i avançada en la qual l'eficàcia, l'eficiència i l'efectivitat són termes que es poden transferir a qualsevol servei públic, incloent-hi el de l'Administració de Justícia.

En aquest sentit, la transformació digital facilita l'accés individual al Servei Públic de Justícia. Des d'un dispositiu digital, es pot fer tràmits, gestionar, declarar i obtenir certificats. Moltes vegades, es redueix la intermediació dels operadors jurídics. Tot i que continuen desenvolupant les seves activitats, ho fan menys amb una atenció presencial. Perquè aquest procés sigui efectiu i per minimitzar la bretxa digital basada en la vocació de servei públic, també cal desenvolupar una sèrie de competències molt relacionades amb la manera com la ciutadania es relaciona amb la justícia per facilitar-ne l'accés als col·lectius més vulnerables i donar-los suport en tot el que calgui per poder sortir-se'n en el nou paradigma digital de la justícia.

Tal com estableix l'Estratègia europea de formació judicial, els professionals de la justícia han de ser conscients de l'impacte que les eines i tecnologies digitals tenen en els casos tramitats i estar preparats per utilitzar-les correctament en la seva pràctica diària. A més, han de garantir una protecció adient dels drets de les persones i de les seves dades personals a l'espai digital, concretament perquè les parts puguin accedir als expedients i assistir a les audiències judicials. En aquest context, cal promoure les capacitats digitals en Justícia perquè jutges, fiscals, personal judicial i altres professionals de la justícia puguin utilitzar i aplicar d'una manera eficaç les tecnologies i eines digitals per garantir els drets i les llibertats.

De fet, l'**Estratègia europea de formació judicial** mateixa insta les institucions de formació judicial a:

Proporcionar formació per millorar la sensibilització i les capacitats sobre digitalització i intel·ligència artificial i sobre l'ús eficient dels procediments i expedients judicials electrònics.

Centrar la formació en la protecció dels drets de les persones en l'espai digital (per exemple, protecció de dades, privacitat, no discriminació, protecció contra la violència de gènere en línia, dret contractual i drets dels consumidors) i els drets de col·lectius específics (per exemple, menors, persones amb discapacitat i víctimes de violència de gènere, racisme i discriminació).

En aquest context, aquest marc es presenta com un model de referència general, innovador, que respon als objectius del CEJ, i que té com a finalitat proporcionar una estructura organitzada i equilibrada de competències digitals que n'acompanyi els destinataris en l'adquisició, desenvolupament i aprenentatge continu per a la seva formació en matèria digital.

A partir del que significa ser competent digitalment des del punt de vista de la ciutadania, es presenta aquest marc específic de competències digitals per a l'àmbit de la Justícia, en què s'identifica els coneixements, habilitats i actituds que, de manera transversal, han de tenir els professionals de Justícia i, com a subjectes dels serveis prestats, la ciutadania i altres operadors jurídics.

El CEJ creu que cal reflectir en aquest document les competències digitals vinculades estretament a les grans línies estratègiques del Pla de Transformació de la Justícia, amb una influència directa en el desenvolupament professional dels professionals de Justícia i l'atenció a la ciutadania.

2.1 Característiques i objectius

Els objectius que es vol atènyer amb la definició d'un marc de competències digitals per a la Justícia són:

Identificar tots els coneixements, habilitats i actituds necessàries per part del personal de Justícia per exercir les seves funcions en un entorn sotmès a processos de transformació digital.

Establir un sistema comú per promoure les capacitats digitals en el sector judicial.

Orientar el desenvolupament d'activitats formatives en l'àmbit de la digitalització de manera transversal a les diferents professions jurídiques.

Garantir els drets i llibertats de la ciutadania i la seva relació amb la justícia en entorns digitals.

El marc es defineix en un sentit ampli, per tal d'arribar a totes les parts intervinents i interessades del Servei Públic de Justícia.

Es pretén que serveixi de guia per definir plans docents en l'àmbit de la justícia que s'adaptin a les competències específiques que ha de tenir cada perfil.

A més, també vol ser una eina d'autodiagnòstic per a qualsevol persona interessada a avaluar el seu nivell d'aptitud en les diverses competències i treballar aquells aspectes que necessiti desenvolupar.

2.2 Mètode d'elaboració

El desenvolupament d'aquest marc de competències digitals per a la formació del personal de Justícia, es basa en el Marc de competències digitals per a la ciutadania — DigComp 2.2. — (Vuorikari, Kluzer, Punie, 2022) i s'han seguit altres plans de competència digital dirigits a col·lectius específics, com el marc de competències digitals docents o el dels treballadors públics desenvolupat per l'Institut Nacional d'Administració Pública (INAP).

Per al seu disseny i elaboració, el CEJ ha seguit un procés amb diverses etapes, coordinat pels òrgans de Direcció i Cap d'Estudis del CEJ que, amb aquesta iniciativa, busquen impulsar la capacitació relacionada amb les cinc àrees competencials definides, a partir d'una descripció més detallada dels nivells d'aptitud corresponents.

2.2.1 Fase d'anàlisi

En primer lloc, s'han detectat i s'han entès les demandes dels professionals de Justícia en relació amb la formació en competències digitals. Això ha comportat una fase prèvia de recerca i recopilació d'informació sobre les habilitats digitals necessàries per exercir d'una manera efectiva en els diferents llocs de treball de l'àmbit de Justícia.

Per a això, a més de prendre com a referència els marcs de competències digitals esmentats, així com les diverses iniciatives europees en matèria de digitalització de la justícia, s'ha fet una anàlisi de la normativa nacional que regula l'ús de les tecnologies de la informació en l'àmbit de l'Administració de Justícia espanyola.

Per tant, el marc competencial digital que es presenta respon no només a les directrius europees sobre la capacitació digital del personal de justícia, sinó que també està vinculat al procés de transformació digital de la justícia que s'està abordant a Espanya en el marc del projecte Justícia 2030 del Ministeri de Justícia.

2.2.2 Fase d'elaboració

Després de la fase d'anàlisi, s'ha abordat el desenvolupament del marc de competència digital mateix. Per a això, s'han identificat, en primer lloc, les competències fonamentals per al sector de la justícia i s'han identificat les habilitats, coneixements i actituds necessàries que el personal de Justícia ha de tenir per dur a terme les tasques i responsabilitats pròpies de la seva àrea d'activitat. Un cop definides les diferents competències fonamentals, s'han agrupat al voltant d'àmbits competencials específics.

A continuació, s'han definit els diferents nivells competencials per tal de descriure la progressió en l'adquisició de les habilitats digitals i reflectir el procés de creixement i desenvolupament de les competències.

Per acabar, s'ha descrit cadascuna de les competències definides, detallant en termes de descriptors clars i entenedors els coneixements, habilitats i actituds necessaris per a cada competència en cada nivell d'habilitat.

2.2.3 Validació i retroacció

La fase següent que cal dur a terme és obtenir validació i retroacció de diversos grups d'experts i expertes en l'àmbit de la justícia, per a la qual cosa se celebraran fòrums de reunions i consultes participatives que garanteixin que el marc sigui pertinent i precís.

2.2.4 Implementació i actualització

Finalment, aquest marc competencial s'ha de materialitzar en plans de formació específics que permetin al personal de Justícia adquirir i desenvolupar les competències digitals aquí descrites i que es considerin necessàries per exercir el seu àmbit de treball a Justícia.

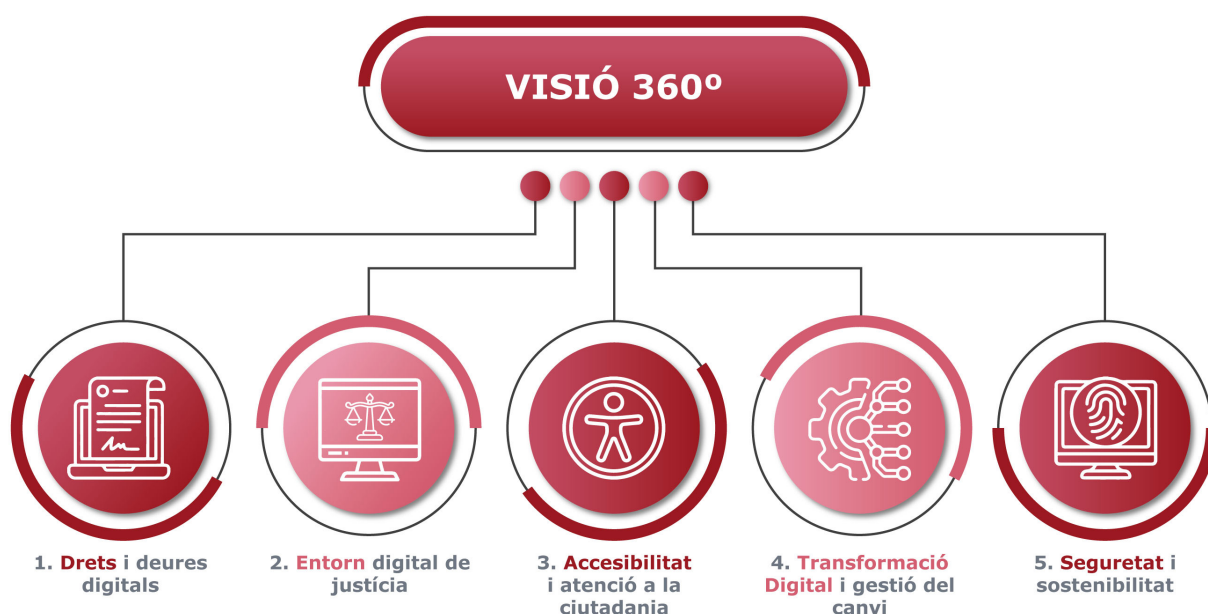
A més, cal mantenir actualitzat el marc competencial digital i revisar-lo de manera periòdica per adaptar-se als canvis tecnològics i normatius, així com a les demandes emergents del sector.

3. Estructura del marc

3.1 Àrees de Competència Digital

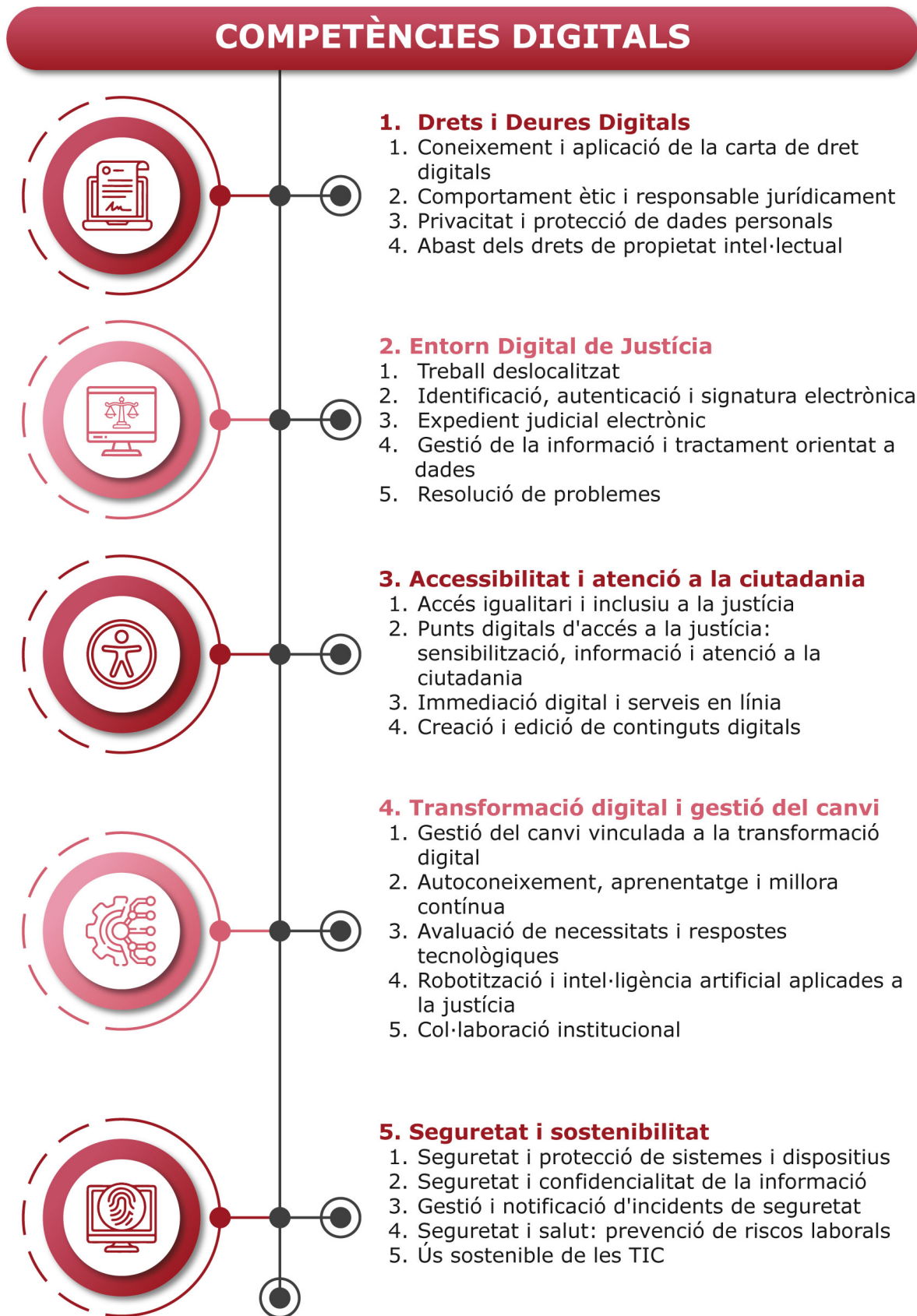
Aquest Marc té com a referència l'estructura, terminologia i nivells de competència utilitzats en els treballs efectuats en la matèria dins l'àmbit europeu: el Marc de competència digital per a la ciutadania — DigComp 2.2. — (Vuorikari, Kluzer, Punie, 2022), el Marc europeu per a la competència digital dels educadors — DigCompEdu— (Redecker, 2020), i el Marc europeu per a les organitzacions educatives —DigComporg— (Kampylis, Punie i Devine, 2015).

La proposta que es presenta a continuació inclou **cinc àrees competencials**, aplicades a l'entorn digital del sistema judicial: (I) Drets i deures digitals; (II) Entorn digital de Justícia; (III) Accessibilitat i atenció a la ciutadania; (IV) Transformació digital i gestió del canvi; i, per acabar, (V) Seguretat i sostenibilitat.

Il·lustració 1. Àrees competencials

Al seu torn, cada àrea competencial agrupa una sèrie de competències relacionades amb aquest àmbit específic, fins a configurar un marc complet compost per un total de **23 competències digitals** per a la formació del personal de Justícia.

Il·lustració 2. Competències per àrea

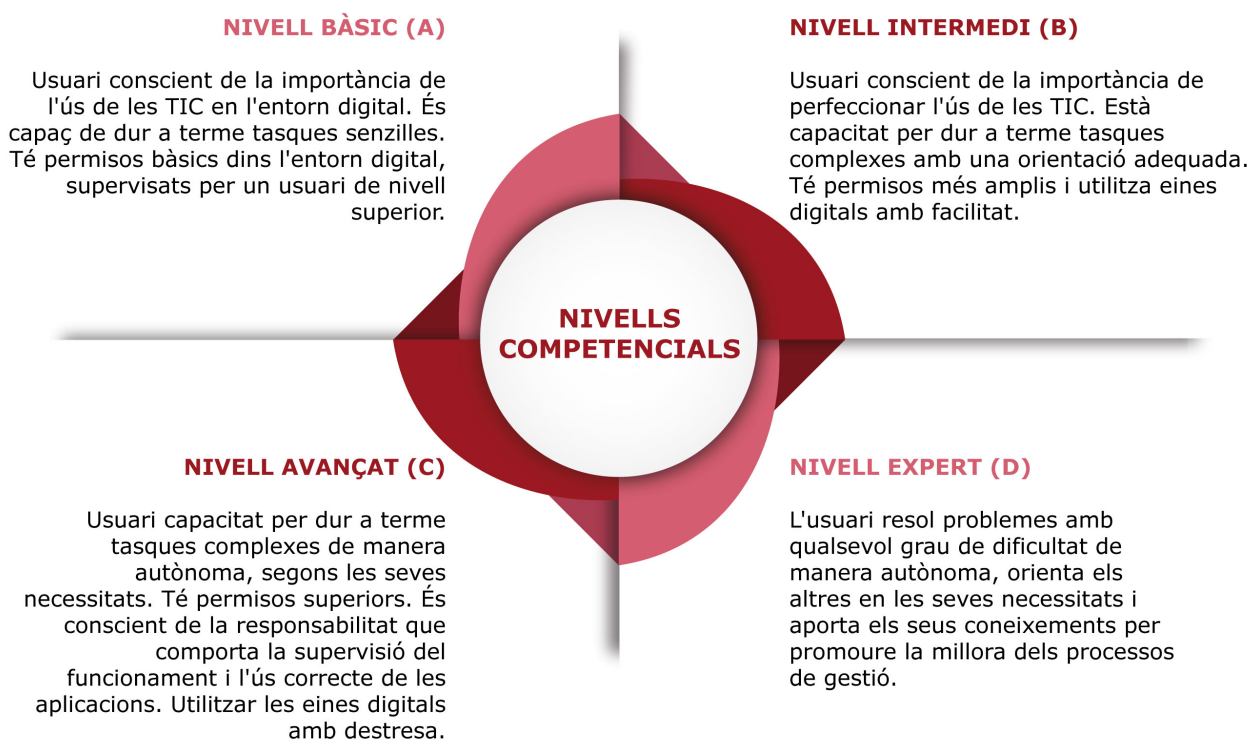
3.2 Nivells de competència

Cadascuna de les competències anteriors està definida i dividida en quatre (4) **nivells d'aptitud** que permeten identificar el grau d'aprofundiment de l'usuari en una competència digital concreta, que van des del nivell A (bàsic) fins al nivell D (expert).

Inspirada en l'estructura i el vocabulari dels Marcs de competència digital esmentats en l'apartat anterior, la progressió en l'adquisició de competències es descriu en tres àrees diferents: la **complexitat** de les tasques, l'**autonomia** i la necessitat d'orientació per dur-les a terme, i el **domini cognitiu** indicat per l'ús de verbs d'acció seguint la taxonomia de Bloom.

Els nivells de desenvolupament competencial s'assignen en funció de les característiques específiques de cadascun dels àmbits de coneixement i de la complexitat de les tasques respectives.

Los **niveles competenciales** son los siguientes:

Il·lustració 3. Nivells de competència

Therefore, the CEJ's Digital Competence Framework presents **five** competence areas including a total of **23 competences**, for each of which **four** aptitude **levels** have been defined to reach a total of **92 descriptors** based on knowledge, skills and abilities.

4. Àrees competencials

4.1 Àrea I - Drets i Deures Digitals

L'àrea de **Drets i Deures Digitals** se centra en els drets i responsabilitats que tenen les persones en l'entorn de la justícia digital per garantir l'ús responsable, ètic i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'àmbit de la justícia.

4.1.1 Competència 1 - Coneixement i aplicació de la Carta de Drets Digitals

Descripció

Capacitat per entendre, reconèixer i aplicar els drets i llibertats de les persones en l'entorn digital, així com les garanties que els protegeixen, a través de la Carta de Drets Digitals.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Entenc la importància de la Carta de Drets Digitals com a marc de referència per a la protecció dels drets fonamentals de les persones en l'entorn digital.

Identifico els drets i llibertats principals recollits en la carta de drets digitals.

Entenc la necessitat de promoure i garantir l'exercici pacífic i responsable dels drets en l'entorn digital.

Intermedi

Soc conscient que l'exercici dels drets i llibertats digitals comporta una sèrie d'obligacions i deures.

Relaciono l'exercici dels drets i llibertats consagrats a la Carta amb la meva activitat i manera de relacionar-me diàriament en l'entorn i la societat a través de les TIC.

Estic compromès a protegir i fer complir els drets i obligacions digitals.

Avançat

Aplico i garanteixo el compliment dels drets i llibertats de nova generació recollits en la Carta de Drets Digitals en el meu àmbit d'actuació.

Avaluo l'abast dels drets i llibertats de la Carta de Drets Digitals, tant generals com corresponents a entorns específics.

Aprofundeixo en el coneixement dels drets digitals reconeguts a la Carta relatius a àmbits específics de la realitat digital (drets davant la intel·ligència artificial, drets digitals en l'ús de les neurotecnologies, dret a la protecció de la salut en l'entorn digital, llibertat de creació i dret d'accés a la cultura en l'entorn digital).

Expert

Genero i transmeto idees noves per impulsar diverses iniciatives per a la defensa i protecció dels drets digitals en el meu entorn personal i laboral.

Faig més fàcil que altres entenguin el significat i l'abast de la Carta de Drets Digitals.

En desenvolupo una actitud crítica i constructiva davant l'aplicació i abast.

4.1.2 Competència 2 - Comportament ètic i responsable jurídicament

Descripció

Capacitat per aplicar i promoure un comportament ètic i responsable jurídicament en l'ús de les TIC d'acord amb els principis, valors i normes que regulen i garanteixen un entorn digital responsable, segur i respectuós.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Reconec la importància d'utilitzar el mitjà digital d'una manera responsable.

Adopto una actitud positiva i receptiva envers els principis i normes de l'ètica digital.

No faig ni promoc ni dono suport a comentaris agressius contra persones o institucions i entenc l'impacte que hi pot tenir el meu comportament a les xarxes.

Intermedi

Em comporto sistemàticament d'acord amb els paràmetres de consciència cívica específics de l'entorn digital.

Aplico amb criteri el sentit i els principis ètics a la gestió del meu entorn digital.

Aprofito i utilitzo les eines digitals al meu abast d'una manera responsable.

Avançat

Mantinc bones pràctiques relacionades amb la civilitat, la igualtat, la inclusió, l'equitat i el respecte als drets i llibertats en l'entorn digital.

Verifico la veracitat de la informació que rebo abans de compartir-la per no col·laborar en la difusió de *fake news* (notícies falses) o *deepfakes* (hipertrucatges).

Identifico i distingeixo els comportaments ètics dels no ètics o irresponsables i denuncio pràctiques inacceptables en l'entorn digital.

Expert

Desenvolupo estratègies orientades tant a evitar incórrer en pràctiques inadequades o conductes irresponsables (violentar, defraudar, entremetre's, manipular, plagiar, vulnerar la privacitat i altres drets, etc.) com a evitar-los.

Contribueixo a difondre i promoure principis i valors ètics, així com bones pràctiques en l'entorn digital, i oriento altres operadors del meu entorn en l'ús ètic i responsable jurídicament de les TIC.

Contribueixo a la generació de comunitat mitjançant el respecte de la diversitat d'opinions i la participació en grups de treball relacionats amb el comportament ètic i responsable jurídicament a la xarxa.

4.1.3 Competència 3 - Privacitat i protecció de dades personals

Descripció

Capacitat per tractar de manera legal, responsable i adequada la informació i les dades personals, tant les pròpies com les de tercers, amb la finalitat de salvaguardar-ne la privacitat i integritat.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Soc conscient de la importància de garantir la privacitat i la protecció de les dades personals tant de manera individual com dins les organitzacions, així com dels riscos que en comporta l'ús.

Utilitzo el concepte de dades personals i soc conscient que, segons com es tractin, les dades poden permetre identificar persones, i que la navegació i el treball en línia poden deixar rastres de la meva activitat.

Identifico quina mena de dades es poden considerar especialment sensibles, i soc conscient que hi ha eines per garantir la privacitat de les dades.

Intermedi

Identifico la normativa nacional i europea relativa a la privacitat i protecció de dades personals i entenc com s'aplica en contextos diferents.

Entenc els principis bàsics de la protecció de dades, com el principi de consentiment informat, minimització de dades, limitació de la finalitat, exactitud, seguretat i conservació limitada, per garantir una protecció adequada de les dades personals.

Utilitzo tecnologies i eines de seguretat i privacitat per garantir la protecció de les dades personals. Això inclou el coneixement dels mètodes de xifratge, autenticació, anonimització i tècniques de protecció de dades.

Avançat

Avaluo i identifico els riscos i possibles impactes per a la privacitat i la protecció de dades associats a les meves funcions o al desplegament de projectes nous.

Consulto les condicions de les Polítiques de Privacitat i Protecció de Dades dels diversos prestadors de serveis i identifico les bases jurídiques i altres elements que legitimen aquest tractament.

Oriento altres persones en les seves necessitats de privacitat i protecció de dades i les animo a consultar les recomanacions i materials de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) i les capacito en el compliment de la normativa vigent en la matèria.

Expert

Consulto les condicions de les Polítiques de Privacitat i Protecció de Dades dels diferents prestadors de serveis i valoro amb precisió l'abast del tractament.

Participo en l'organització i difusió d'iniciatives per promoure el coneixement i la cultura quant a la protecció del dret a la protecció de dades personals i sensibilitzar-ne sobre la importància.

Identifico quan una organització, pública o privada, recull, tracta o utilitza dades personals incomplint la normativa vigent i denuncio aquest fet.

4.1.4 Competència 4 - Abast dels drets de propietat intel·lectual

Descripció

Capacitat per comprendre l'abast dels drets legals que protegeixen la creació i l'ús de continguts digitals per garantir un reconeixement adequat de qui genera idees i creacions noves.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Reconec generalment que els coneixements, les idees i els materials o continguts digitals, independentment del format en què es presentin, són béns i recursos susceptibles de protecció a través dels Drets de Propietat Intel·lectual (DPI).

Conec i respecto els drets d'autor en l'àmbit digital tant a l'hora d'accedir a continguts com a l'hora de descarregar-los, utilitzar-los o modificar-los.

Conec el propòsit i les característiques generals de les eines de verificació del plagi.

Intermedi

Conec les característiques dels diferents tipus de llicències d'usuari que permeten la reutilització o difusió dels recursos que trobo a Internet i com afecten els continguts digitals (*copyright* (C), *copyleft* (D), *Creative Commons* (CC)).

Comprovo la font i l'autoria dels recursos digitals abans d'utilitzar-los.

Quan busco recursos digitals comprovo, amb l'orientació adequada, si té llicència d'ús i, si és així, de quina mena, i només utilitzo els recursos que tinguin la llicència adequada per als meus propòsits.

Avançat

Conec amb detall les condicions d'ús de *Creative Commons* (Reconeixement , No comercial, Sense obra derivada, Compartir igual) i la mena de llicències que es poden aplicar a partir d'aquí.

Capacito en l'ús d'eines de verificació de plagi i ajudo altres persones a interpretar informes de similitud.

Quan creo contingut original, trio la llicència que millor protegeix els meus drets per tal de facilitar-ne la reutilització.

Expert

M'actualitzo de manera autònoma sobre normatives, directrius i mètodes per citar i reutilitzar correctament els continguts digitals protegits per drets d'autor i soc conscient de les conseqüències legals de l'incompliment.

Col·laboro en el desplegament de programes de conscienciació i sensibilització sobre la importància de respectar els drets d'autor i la propietat intel·lectual en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Lidero projectes que promouen la publicació de continguts amb llicències d'accés obert. En transmeto els fonaments teòrics i els beneficis de l'aplicació en els àmbits acadèmic, del sector públic i de la ciutadania.

4.2 Àrea II – Entorn Digital de Justícia

Descripció de l'àrea

L'àrea **Entorn Digital Justícia** inclou totes les competències relacionades amb el treball deslocalitzat, els mecanismes d'identificació electrònica i la gestió de documents electrònics i la tramitació orientada a dades.

4.2.1 Competència 1 – Treball deslocalitzat

Descripció

Capacitat per entendre el treball col·laboratiu digital i els seus avantatges, així com l'ús de solucions tecnològiques (aplicacions) al servei tant de l'acompliment laboral com de les relacions entre la ciutadania i els i les professionals amb l'Administració de Justícia.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Conec les oportunitats, característiques i responsabilitats associades a l'exercici de les meves funcions en un lloc de treball a distància.

Identifico les eines col·laboratives i solucions tecnològiques (aplicacions) vinculades a l'acompliment de la meva feina.

Utilitzo, amb el suport necessari, i en l'execució de funcions senzilles, eines col·laboratives i solucions tecnològiques (aplicacions) vinculades a l'acompliment de la meva feina.

M'informo dels canals d'atenció i resolució de problemes en l'exercici de les meves funcions en un entorn deslocalitzat.

Intermedi

Segueixo les pautes per a una comunicació digital efectiva quan utilitzo les eines col·laboratives de l'Administració Pública, a través de les quals em comunico i intercanvio informació (per exemple, comparteixo fitxers).

En el desenvolupament de funcions complexes, utilitzo de manera autònoma les eines tecnològiques (aplicacions) vinculades a les funcions específiques del meu lloc de treball.

Conec els conceptes d'interoperabilitat i usabilitat dels sistemes.

Avançat

Satisfaic les necessitats d'altres usuaris en contextos digitals i identifico la idoneïtat de cada format de comunicació segons la seva finalitat.

Dirigeixo i coordino equips de treball distribuïts en xarxes i en entorns digitals.

Utilitzo amb facilitat els termes d'interoperabilitat i usabilitat dels sistemes.

Expert

Considero l'abast de la transformació digital i l'incorporo a l'orientació estratègica dels projectes de la meva àrea de treball, mitjançant l'adaptació d'estratègies i modes de comunicació a destinataris específics.

Capacito en bones pràctiques en entorns digitals i col·laboro en el disseny de guies relacionades amb polítiques de treball deslocalitzat.

Gestiono diversos perfils d'usuari i comprovo l'actualització de sistemes i dispositius, de manera que puc identificar possibles fallades o vulnerabilitats de funcionament i les solucions corresponents.

4.2.2 Competència 2 - Identificació, autenticació i signatura electrònica

Descripció

Capacitat per entendre els aspectes jurídics i per utilitzar els processos, mecanismes i tecnologies que permeten la identificació i l'autenticació en entorns digitals, amb atenció especial a l'ús segur de la signatura electrònica.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Entenc i diferencio els conceptes d'identitat, identificació i signatura electròniques.

Entenc el marc jurídic associat a l'ús de signatures i certificats electrònics i les seves implicacions per a les administracions públiques, els operadors jurídics i la ciutadania.

Entenc el concepte i funcionament dels mitjans d'identificació i autenticació reconeguts legalment.

Intermedi

Reconec les característiques, validesa i propietats dels certificats electrònics i els documents signats electrònicament.

Utilitzo, amb ajuda, certificats electrònics per identificar-me i autenticar-me en les aplicacions que ho requereixin.

Utilitzo, amb ajuda, diverses aplicacions per signar electrònicament.

Avançat

Tinc una visió completa i actualitzada de la identitat electrònica.

Utilitzo certificats electrònics de manera autònoma per identificar-me i autenticar-me en les aplicacions que ho requereixin, així com per signar electrònicament.

Soc autònom i proactiu en el procés d'obtenció i renovació de certificats electrònics.

Expert

Analitzo els sistemes d'identificació, autenticació i signatura electrònica que utilitzen la ciutadania i l'Administració de Justícia i en proposo estratègies de millora.

Comprovo l'autenticitat dels documents electrònics en el context dels mitjans d'identificació electrònica utilitzats en els tràmits telemàtics específics de l'Administració de Justícia.

Capacito en l'ús de les eines d'identificació, autenticació i signatura electrònica implantades i col·laboro en el disseny dels continguts formatius corresponents.

4.2.3 Competència 3 - Expedient judicial electrònic

Descripció

Capacitat per entendre i aplicar els mitjans electrònics en els processos de treball, en la tramitació dels procediments electrònics judicials i en l'actuació judicial.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Soc conscient que els sistemes propis de l'Administració de Justícia estan experimentant un procés de canvi quant a la gestió i organització, basat en el treball en xarxa i la innovació.

Conec la normativa que regula l'ús de les TIC a l'Administració de Justícia.

Identifico les característiques específiques de l'expedient judicial electrònic i les seves implicacions en el marc de transformació digital de l'Administració de Justícia.

Intermedi

Conec el concepte d'expedient judicial electrònic, així com el de document judicial electrònic i el seu sistema d'arxiu.

Conec de manera general les funcionalitats de l'expedient judicial electrònic i el marc normatiu corresponent.

Sé com accedir al procediment a través de l'EJE.

Avançat

Utilitzo un concepte integral de l'expedient judicial electrònic (perspectiva interna i dimensió externa).

Sé com es gestiona íntegrament un procediment judicial a través de l'Administració electrònica.

Capacito sobre el marc normatiu de l'EJE i els avantatges que ofereix.

Expert

Col·laboro en l'establiment de l'estratègia i el model de lideratge per a implantar l'expedient judicial electrònic amb garanties.

Soc capaç de valorar les metodologies de treball relacionades amb els procediments d'implantació de l'expedient judicial electrònic, identificant-ne punts de millora.

Col·laboro en el disseny i actualització de Guies de Bones Pràctiques relacionades amb l'ús de l'EJE.

4.2.4 Competència 4 - Gestió de la informació i tractament orientada a dades

Descripció

Capacitat per gestionar i tramitar els processos que garanteixin un ús eficient de les dades i impliquin una recollida, gestió, intercanvi i anàlisi de dades adequades de manera eficient i segura. Té com a objectiu millorar la presa de decisions a partir de dades, més eficaces i més properes a la ciutadania, i treballar segons els principis de la col·laboració interadministrativa.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Conec el concepte de justícia orientada a les dades i els principis i objectius establerts en el manifest de les dades de Justícia

Reconec el dret de la ciutadania i dels poders públics a consultar dades relatives a les activitats específiques de l'Administració de Justícia i el deure corresponent d'aquesta d'elaborar-les i difondre-les.

Soc conscient de les implicacions de recopilar i emmagatzemar dades d'acord amb els estàndards de qualitat i nomenclatura establerts, així com de les conseqüències de no fer-ho.

Intermedi

Accepto i aplico, dins el meu àmbit d'actuació, els objectius del manifest de les dades de Justícia.

Dins l'àmbit de les meves funcions, faig tots els tràmits del procediment en format digital per permetre una gestió més eficient de les dades i eliminar la necessitat de documentació en paper.

Conec els portals de dades obertes de l'Administració de Justícia i altres sistemes d'informació quantitativa desagregada i georeferenciada en l'àmbit de Justícia.

Avançat

En el marc de les meves competències, utilitzo i alimento els diversos sistemes d'informació quantitativa desagregada i georeferenciada en l'àmbit de Justícia.

A partir de l'anàlisi i explotació de dades, identifico àrees de millora en el meu àmbit d'actuació.

Identifico i defineixo indicadors i índexs que reflecteixin resultats relacionats amb la millora contínua de la gestió pública en el sector de la justícia orientada a les dades.

Expert

Analitzo els procediments de tramitació orientada a les dades per prevenir un aprofitament excloent de les dades i col·laboro en el desplegament de programes de culturització i promoció del tractament orientat a les dades en el sector de la justícia.

Prenc decisions informades i impulso àrees de millora a partir de l'anàlisi i explotació de les dades.

Capacito col·lectius específics del sector de la justícia sobre la importància de les dades en l'exercici de les funcions pròpies del seu càrrec, així com el seu paper fonamental com a introductors, gestors i intèrprets de les dades en l'àmbit del sistema de gestió processal.

4.2.5 Competència 5 - Resolució de problemes

Descripció

Capacitat per identificar necessitats d'ús i idoneïtat segons la finalitat (d'entorns i eines digitals) i, a partir d'aquí, resoldre problemes conceptuals, aplicar l'ús de tecnologies a les funcions específiques del càrrec i resoldre problemes tècnics.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Conec les característiques dels dispositius, eines, entorns i serveis digitals que l'Administració posa al meu abast.

Identifico un problema tècnic i sé amb qui contactar per solucionar-lo i per quins canals fer-ho.

Explico clarament en què consisteix l'incident o mal funcionament (d'entorns i eines digitals) que he identificat.

Intermedi

Utilitzo els dispositius, eines, entorns i serveis digitals que l'Administració posa al meu abast seguint les pautes per fer-ne un bon ús.

Si hi ha algun problema tècnic, n'identifico el nivell de gravetat i sé on trobar el manual tècnic o guia d'usuari corresponent.

Resolc problemes tècnics no complexos relacionats amb les eines i entorns digitals vinculats a les funcions específiques del meu lloc de treball.

Avançat

Resolc de manera autònoma problemes tècnics complexos relacionats amb les eines i entorns digitals vinculats a les funcions del meu lloc de treball.

Ajudo altres usuaris i usuàries a resoldre problemes tècnics en l'ús regular de les eines i entorns digitals específics de l'Administració de Justícia.

Utilitzo les tecnologies digitals de manera creativa i innovadora i contribueixo a actualitzar-ne el catàleg a partir de la detecció de necessitats noves.

Expert

Participo en grups de treball col·laboratius o comunitats digitals per trobar solucions noves a problemes tècnics relacionats amb l'ús de dispositius, eines, entorns i serveis digitals específics de l'Administració de Justícia.

Contribueixo a entrenar eines d'intel·ligència artificial (IA) a partir de classificadors, quantificadors i segmentadors enfocats a resoldre problemes *of the box*.

Davant problemes conceptuals o tècnics, utilitzo sistemes específics d'intel·ligència artificial (IA).

4.3 Àrea III – Accessibilitat i Atenció a la ciutadania

Descripció del àrea

L'àrea D'**Accessibilitat i atenció a la ciutadania** aborda les competències necessàries per garantir un accés universal i igualitari a l'Administració de Justícia digital, amb independència de les característiques individuals o circumstàncies particulars. Això implica la detecció i eliminació dels obstacles que poden limitar o impedir la participació plena i equitativa de les persones en la societat.

4.3.1 Competència 1 - Accés igualitari i inclusiu a la justícia

Descripció

Capacitat per entendre i utilitzar metodologies i eines orientades a garantir l'accessibilitat, orientades especialment a facilitar l'accés a la justícia de col·lectius que, per motius de diversitat funcional, edat, ètnia, llengua, etc. poden ser més vulnerables.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Conec el concepte d'accessibilitat i la normativa estatal que el regula.

Soc conscient que hi ha diferents diversitats funcionals.

Conec les directrius generals per relacionar-me amb les persones que pertanyen a col·lectius en risc d'exclusió d'una manera efectiva.

Intermedi

Conec el concepte d'accessibilitat universal i la normativa estatal i internacional que el regula.

Conec les característiques de cada col·lectiu en risc d'exclusió i les seves necessitats específiques.

Identifico quines metodologies i eines responen a les necessitats específiques de cada col·lectiu minoritari (lectura fàcil, eines tiflotècniques, etc.) i quines posa a disposició de la ciutadania i dels operadors jurídics, tant públics com privats, l'Administració de Justícia.

Avançat

Quan cal, aplico les metodologies i eines que responen a les necessitats de cada mena de diversitat funcional en el desenvolupament de les funcions específiques del meu lloc de treball.

Sé quines característiques ha de tenir un entorn per garantir que tots els destinataris l'utilitzin en condicions d'igualtat.

Capacito sobre com utilitzar la tecnologia per donar suport a les persones, de manera que contribueixo a mantenir/millorar l'accessibilitat digital dels continguts propis de l'Administració de Justícia.

Expert

Interpreto els requisits que ha de complir un sistema de gestió de l'accessibilitat universal.

Avaluo l'accessibilitat dels recursos i canals digitals propis de l'Administració de Justícia i n'identifico oportunitats de millora.

Col·laboro en el desplegament de l'enfocament de gènere en les polítiques d'accessibilitat digital.

4.3.2 Competència 2 - Punts digitals d'accés a la justícia: sensibilització, informació i atenció a la ciutadania

Descripció

Capacitat per promoure l'ús dels canals i la informació digitals específics de l'Administració de Justícia i dels organismes públics vinculats o que en depenen, així com per facilitar la comprensió i l'ús d'aquests espais a la ciutadania.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Conec el marc normatiu que garanteix la tutela judicial efectiva.

Entenc les normes que regulen l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació a l'Administració de Justícia i els punts d'accés corresponents.

Reconec el concepte de punt d'accés general de l'Administració de Justícia, així com el de seu judicial electrònic, i soc conscient de l'existència de canals virtuals específics del sector de la justícia i de la importància que tenen per garantir un servei públic de qualitat.

Intermedi

Identifico i localitzo els canals virtuals específics de l'Administració de Justícia.

Conec els instruments procedimentals que garanteixen la tutela judicial efectiva, així com el mapa de seus judicials electròniques per comunitats autònomes.

Entenc el funcionament general de les seus judicials electròniques que faciliten l'accés als serveis, procediments i informació accessibles corresponents a l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Avançat

Utilitzo sistemàticament els canals digitals específics de l'Administració de Justícia en l'exercici de les funcions pròpies del meu lloc de treball o relacionades amb el meu perfil de ciutadà/ana.

Em mantinc informat/ada, de manera autònoma, de les novetats relatives als punts d'accés digital a la justícia.

Capacito sobre l'ús de canals digitals específics de l'Administració de Justícia.

Expert

Avaluo la qualitat dels procediments vinculats als canals digitals específics de l'Administració de Justícia i en proposo les actualitzacions oportunes.

Col·laboro en la prospecció de tendències noves en l'atenció ciutadana en l'entorn digital (per exemple, desplegament de l'ús del llenguatge clar en els canals digitals respectius).

Interpreto els principis d'accessibilitat a l'entorn digital de l'Administració de Justícia com una oportunitat de redisseny, més enllà del marc normatiu vigent.

4.3.3 Competència 3 - Immediació digital i serveis en línia

Descripció

Aquesta competència inclou tots els coneixements, habilitats, actituds i destreses que calen per garantir l'èxit de la immediació digital i els serveis no presencials. Per a això, abordo les competències relacionades amb els processos i eines que permeten tant a la ciutadania en general com als professionals en particular relacionar-se amb l'Administració de Justícia sense necessitat de presencialitat.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Conec el marc de la immediació digital i els serveis no presencials i les seves implicacions per dur a terme procediments judicials i audiències a distància mitjançant tecnologies de videoconferència o altres eines digitals.

Soc conscient que s'han posat en marxa eines tecnològiques en el context del marc de la immediació digital.

Sé com presentar un escrit a un jutjat a través de l'eina normalitzada que correspon a la meva jurisdicció.

Intermedi

Identifico i localitzo les eines que garanteixen la immediació digital i els serveis no presencials.

Conec el funcionament general de les solucions tecnològiques habilitades per celebrar judicis telemàtics en els jutjats i tribunals.

Incorporo i comparteixo els documents de l'expedient digital en les accions d'immediació digital.

Avançat

Ajudo els usuaris i usuàries perquè facin un ús correcte de les eines que garanteixen la immediació digital.

Capacito el personal al servei de l'Administració de Justícia sobre tràmits per videoconferència, creació i gestió de cites, etc.

Gestiono els sistemes de substitució de punts de contacte per indicar als sistemes altres perfils autoritzats per fer el seguiment del tràmit adequat.

Expert

Tinc una visió integral dels aspectes relacionats amb les persones, les organitzacions, els processos i les eines que permeten a la ciutadania i als operadors jurídics relacionar-se amb l'Administració de Justícia sense necessitat de mediació presencial.

Col·laboro en el desplegament de mètodes i processos que, aplicats a la immediació digital i als serveis no presencials, augmenten la seguretat jurídica de l'usuari/ària i, per tant, la seva confiança en l'administració electrònica.

Utilitzo diversos sistemes de comunicacions per dur a terme les actuacions corresponents, independentment de la circumscripció territorial (LexNet, Vereda, JustiziaSIP, Justiciacat, PSP).

4.3.4 Competència 4 - Creació i edició de continguts digitals

Descripció

Aquesta competència inclou tots els coneixements, habilitats, actituds i destreses necessàries per cercar, crear, editar i compartir continguts digitals de qualitat amb independència de l'àmbit d'actuació.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Faig cerques senzilles en cercadors genèrics i comprovo que la informació és fiable i legal.

Conec la mena de documents digitals propis de l'Administració de Justícia, així com la nomenclatura més utilitzada i les directrius generals per emplenar-los.

Redacto documents legals mitjançant l'emplenament manual d'un formulari dissenyat per a aquesta finalitat.

Intermedi

Faig cerques a partir d'una base de dades jurídica mitjançant els filtres corresponents i, quan cerco informació jurídica en línia, contrasto els resultats entre fonts diferents.

De manera sistemàtica, tinc en compte el context abans d'utilitzar la informació que he trobat i contrastat abans.

Redacto documents legals a partir de plantilles automatitzades que emplen automàticament els camps amb la informació que he proporcionat prèviament.

Avançat

Identifico quina base de dades jurídica és la més adient per a les finalitats de la meva cerca i aplico cercadors avançats, així com operadors booleans.

Utilitzo sistemes de gestió documental específics per al sector jurídic, dins dels quals sé generar espais nous.

Redacto documents legals a partir de plantilles vinculades a bases de dades que em permeten fer-ne un seguiment.

Expert

Cerco continguts digitals jurídics tant en bases de dades especialitzades com en d'altres basades en intel·ligència artificial (IA) i n'identifico possibles biaixos.

Utilitzo *software* específic per a la gestió conjunta i estructurada dels continguts digitals.

Redacto documents legals a partir d'esborranys generats mitjançant eines d'intel·ligència artificial (IA).

4.4 Àrea IV – Transformació digital i gestió del canvi

Descripció del àrea

L'Àrea de **Transformació digital i gestió del canvi** inclou totes les competències relacionades amb els processos transformacionals dins de l'Administració de Justícia. Així, doncs, s'aborden les competències vinculades a la gestió del canvi, els processos d'aprenentatge, el diagnòstic i l'avaluació de necessitats o l'aplicació de la intel·ligència artificial (IA) en el sector de la justícia.

4.4.1 Competència 1 - Gestió del canvi vinculada a la transformació digital

Descripció

Capacitat per entendre i utilitzar metodologies i eines específiques per a la gestió del canvi i capacitat per liderar amb èxit processos transformacionals en el sector de la justícia.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Identifico les claus del canvi cultural i organitzatiu aplicades a la innovació digital permanent.

Entenc el concepte de canvi aplicat als processos transformacionals de l'Administració pública i en reconec les implicacions.

Entenc el concepte de *stakeholder* i identifico quins són els *stakeholders* clau en un projecte de gestió del canvi.

Intermedi

Identifico l'abast i les diverses fases d'un projecte de gestió del canvi.

En contribueixo involucrant-me amb una actitud positiva en els processos de gestió del canvi.

Analitzo els diversos perfils de *stakeholders* mitjançant eines específiques de gestió del canvi i els classifico segons la seva influència en la gestió de projectes.

Avançat

Col·laboro en els processos de capacitació necessaris per dotar els actors implicats de les habilitats i competències que requereix el canvi.

Utilitzo els diferents criteris de context, tècnica, organització i equip per planificar les fases del projecte i seleccionar l'estratègia més adequada.

Analitzo i supero la resistència al canvi dels diversos *stakeholders* i adapto el discurs a cada esquema, situació/expectatives i negoci al llarg de les fases del projecte per tal de garantir-ne la progressió.

Expert

Impulso maneres noves de treballar a través de metodologies disruptives en el sector de la justícia.

Aplico metodologies d'innovació en la gestió del canvi i assumeixo rols específics del perfil de líder del canvi; trio i aplico diverses velocitats de projecte.

Avaluo l'evolució, l'efectivitat i l'impacte dels processos de gestió del canvi duts a terme i hi faig els ajustos que calguin.

4.4.2 Competència 2 - Autoconeixement, aprenentatge i millora contínua

Descripció

Capacitat de formació i aprenentatge progressiu i constant enfocats a l'adquisició, desenvolupament i manteniment de les capacitats digitals necessàries per a exercir les funcions pròpies en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Distingeixo el concepte d'autoconeixement i la seva relació amb el desenvolupament personal, el benestar i la intel·ligència emocional.

Reconec la importància dels sistemes d'aprenentatge continu com a eina per al meu desenvolupament personal o professional.

Participo activament en els plans, polítiques i protocols orientats a desenvolupar el meu potencial de creixement.

Intermedi

Dirigeixo la meva atenció a crear pràctiques d'autoconeixement per poder generar una percepció millor tant de les meves emocions com dels meus patrons de comportament.

Amb suport, i mitjançant recursos i eines específiques, puc avaluar amb precisió el nivell de desenvolupament de les meves competències i adaptar la formació disponible a la meva estratègia de millora contínua.

Aprofito de manera proactiva les oportunitats d'aprenentatge que em proporcionen la meva experiència i l'exemple d'altres persones o les activitats formatives desenvolupades en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Avançat

Adopto tècniques, mètodes i eines que em permeten persistir a atènyer els meus objectius d'aprenentatge i millorar la meva comunicació amb altres persones o equips de treball.

Avaluo de manera autònoma i periòdica el meu progrés i planifico la direcció dels passos següents en el meu aprenentatge.

Capacito en el desenvolupament d'estratègies d'aprenentatge i millora continus i l'adquisició de competències noves que permetin l'adaptació efectiva a la transformació digital del sector de la justícia tant de la ciutadania com dels operadors jurídics.

Expert

Participo activament en l'impuls de sistemes d'aprenentatge i millora continus aplicats a la transformació digital del sector de la justícia.

Dissenyo estratègies per promoure un entorn comunicatiu que sigui propici per a l'aprenentatge amb la finalitat de compartir experiències i transferir coneixements de manera eficient en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Aprofundeixo en tècniques, mètodes i eines que em permeten reconèixer i desenvolupar el meu perfil de lideratge en entorns digitals d'aprenentatge vinculats al sector de la justícia.

4.4.3 Competència 3 - Avaluació de necessitats i respostes tecnològiques

Descripció

Capacitat per analitzar les necessitats específiques del lloc de treball pel que fa a l'ús d'eines i entorns digitals, adaptant-hi els recursos tecnològics a les necessitats del lloc de treball.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Reconec les eines digitals vinculades a l'exercici de les funcions específiques del meu lloc de treball.

Selecciono l'eina digital adient per a cadascuna de les meves activitats habituals.

Amb suport, utilitzo algunes eines digitals per resoldre problemes relacionats amb l'exercici de les funcions específiques del meu lloc de treball.

Intermedi

Entenc les possibilitats i limitacions de les eines digitals vinculades a l'exercici de les funcions específiques del meu lloc de treball.

Utilitzo de manera sistemàtica eines tecnològiques en l'exercici de les funcions específiques del meu lloc de treball, tant de caràcter ordinari com extraordinari.

Utilitzo, amb autonomia, eines digitals per resoldre problemes relacionats amb l'exercici de les funcions específiques del meu lloc de treball.

Avançat

Avaluo i informo sobre l'eficàcia de les eines tecnològiques que selecciono per desenvolupar les tasques específiques del meu lloc de treball.

M'actualitzo sobre eines noves i n'avaluo críticament la idoneïtat per a la meva àrea de treball.

Capacito en la identificació de necessitats i l'ús de recursos tecnològics aplicats al lloc de treball.

Expert

Analitzo processos nous d'agilització i millora dels cicles de treball de l'entorn digital del sector de la justícia.

Col·laboro en el desplegament de bones pràctiques en l'elecció i ús de recursos tecnològics (elaboració de Guies de Bones Pràctiques i disseny de Plans d'Acció Formativa [PAF]).

Dissenyo estratègies col·laboratives per identificar necessitats del lloc de treball pel que fa a l'ús d'eines i entorns digitals, amb una perspectiva transversal i interdisciplinària.

4.4.4 Competència 4 - Robotització i intel·ligència artificial aplicades a la justícia

Descripció

Capacitat per desenvolupar un coneixement progressiu i incremental en el descobriment i aplicació de les estratègies d'intel·ligència artificial (IA) en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Entenc el concepte d'intel·ligència artificial i la seva relació amb l'Administració de Justícia.

Conec els cinc principis ètics que informen l'ús de la intel·ligència artificial, sigui per un jutjat o tribunal o per qualsevol operador jurídic que hi treballi.

Identifico la utilitat dels sistemes d'IA desplegats en l'àmbit de l'Administració de Justícia per a la ciutadania.

Intermedi

Diferencio entre intel·ligència artificial i robotització i entenc les possibilitats d'interrelació.

Conec la normativa estatal i el marc europeu i internacional relatiu a la intel·ligència artificial en l'Administració de Justícia.

Identifico les especificitats de l'ús de la intel·ligència artificial aplicada als àmbits de la tramitació processal, la investigació penal i la resolució judicial.

Avançat

Utilitzo solucions digitals desenvolupades amb IA específica per a l'Administració de Justícia (en la gestió processal, el tractament d'expedients digitals o l'intercanvi de dades).

Identifico quines actuacions processals habituals en el treball diari dels òrgans judicials es podrien dur a terme de manera automàtica mitjançant sistemes informàtics amb la parametrització adequada.

Imparteixo tallers sobre projectes i casos d'ús del Servei Públic de Justícia basats en intel·ligència artificial.

Expert

Conec a fons el recurs de les actuacions assistides i la seva aplicació en l'àmbit de l'Administració de Justícia i l'ús correcte dels esborranys documentals (de resolucions processals) que generen i que són objecte de revisió, modificació i signatura.

Debato sobre les implicacions que té la IA en l'àmbit de l'Administració de Justícia i analitzo d'una manera crítica afirmacions que s'hi relacionen.

Impulso un diàleg participatiu amb la ciutadania i els operadors judicials sobre les innovacions relacionades amb l'aplicació de la IA en el sistema judicial.

4.4.5 Competència 5 - Col·laboració institucional

Descripció

Capacitat d'utilitzar les tecnologies digitals al servei de l'Administració de Justícia amb la finalitat de promoure la participació i coordinació institucional i traslladar les estratègies col·laboratives al desenvolupament de projectes institucionals interns o participats per altres administracions públiques.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Conec l'esquema judicial d'interoperabilitat i seguretat, el qual fa possible la interoperabilitat de les diverses aplicacions informàtiques al servei de l'Administració de Justícia mitjançant plataformes tecnològiques.

Utilitzo tecnologies digitals i aplico els protocols establerts per l'Administració de Justícia per participar en els òrgans de govern i de coordinació amb els serveis institucionals, tant interns com externs.

Adopto estratègies de col·laboració mitjançant tecnologies digitals proposades per l'organització en els diferents processos de coordinació i participació interna.

Intermedi

Soc conscient de les implicacions de les polítiques de reutilització de sistemes, infraestructures i aplicacions de l'Administració de Justícia, que pot posar-les a disposició d'altres AP sense cap contraprestació ni necessitat de conveni.

Participo en el desenvolupament de projectes institucionals, tant dins de la meva organització com amb agents externs, mitjançant plataformes digitals de col·laboració.

Adapto les estratègies i dinàmiques de col·laboració a les funcionalitats de la plataforma digital utilitzada per a la finalitat específica del projecte o tasca.

Avançat

En general, assessoro els membres del meu equip o altres operadors jurídics en l'ús de tecnologies digitals aplicades a la col·laboració institucional.

Investigo l'impacte de les tecnologies digitals en els aspectes organitzatius del Servei Públic de Justícia i en la participació, coordinació i col·laboració professional i institucional en les diverses organitzacions.

Identifico funcionalitats noves que permetin desplegar estratègies de col·laboració més eficaces en l'àmbit de la justícia a través de les tecnologies digitals.

Expert

Estic involucrat en el desplegament de protocols de participació, coordinació i col·laboració a través de les tecnologies digitals en el sector de la justícia.

Col·laboro en l'elaboració de plans i programes conjunts d'actuació per impulsar el desenvolupament de l'administració judicial electrònica.

Impulso la cooperació entre l'Administració de Justícia i altres administracions públiques per subministrar informació als òrgans judicials a través de plataformes d'interoperabilitat.

4.5 Àrea V – Seguretat i Sostenibilitat

L'àrea de **Seguretat i Sostenibilitat** integra totes les competències orientades a protegir usuaris, sistemes i dades de possibles amenaces, alhora que vol minimitzar l'impacte ambiental i promoure l'ús responsable de les tecnologies.

4.5.1 Competència 1 - Seguretat i protecció de sistemes i dispositius

Descripció

Capacitat per configurar i aplicar mesures de seguretat per protegir els sistemes i dispositius de possibles amenaces i riscos relacionats amb l'ús de les TIC.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Soc conscient dels riscos i amenaces que comporta l'ús de sistemes i dispositius electrònics.

Utilitzo contrasenyes segures en els meus dispositius, n'actualitzo el *software* i utilitzo dels navegadors de manera adequada.

Utilitzo el correu electrònic de manera eficient i segura i sé com funcionen els antivirus informàtics.

Intermedi

Conec les mesures i protocols de seguretat desplegats en l'entorn digital de l'Administració de Justícia i les compleixo (per exemple, còpies de seguretat, restauració de dades, etc.).

Gestiono, amb l'orientació adequada, les mesures de protecció específiques de les eines tecnològiques amb les quals treballo (sector de la justícia).

Comprovo i reviso periòdicament els meus dispositius digitals per identificar fallades o vulnerabilitats de funcionament per tal de comunicar-les al departament corresponent.

Avançat

Estudio i proposo el desplegament de mesures de seguretat addicionals.

Comprovo, reviso i actualitzo periòdicament els meus dispositius digitals per identificar fallades o vulnerabilitats de funcionament i hi aplico de manera independent les solucions adequades.

Identifico riscos i amenaces diferents específics dels entorns digitals i els reconec quan s'esdevenen en el meu entorn laboral (*phishing*, *spoofing*, *virus*, *ransomware*, etc.).

Expert

Superviso i avaluo les amenaces de seguretat als meus dispositius mitjançant eines especialitzades.

Capacito en estratègies d'actuació sobre seguretat i protecció de dispositius en l'entorn del servei públic de Justícia.

Investigo reptes nous de seguretat que requereixen enfocaments innovadors.

4.5.2 Competència 2 - Seguretat i confidencialitat de la informació

Descripció

Capacitat per identificar punts crítics en la protecció de les dades per aplicar i configurar mesures de protecció de la privacitat, la integritat i la disponibilitat de la informació.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Entenc els conceptes de confidencialitat aplicada a la seguretat informàtica, així com els d'informació emmagatzemada i informació en trànsit.

Conec la normativa que regula la seguretat i confidencialitat de la informació i les conseqüències que se'n deriven de l'incompliment.

Soc conscient de les tres dimensions en què es basen les mesures de protecció de la informació: disponibilitat, integritat i confidencialitat.

Intermedi

Identifico els errors principals que es cometen en el tractament de la informació i conec els mètodes a l'abast per evitar-los.

Entenc el funcionament de les mesures de seguretat principals que garanteixen la confidencialitat de la informació, tant en emmagatzematge com en trànsit.

Conec diverses opcions de xifratge (per exemple, xifratge de fitxers adjunts en correus electrònics, VPN, SSL/TLS en llocs web, etc.).

Avançat

Configuro mecanismes de protecció tant per a xarxes com per a sistemes que emmagatzemen o gestionen informació, i garanteixo que només les persones autoritzades puguin accedir-hi (per exemple, desplegament de mecanismes d'inici de sessió als sistemes d'informació).

Configuro diverses opcions de xifratge en funció de les característiques del format (xifratge de fitxers adjunts en correus electrònics, VPN, SSL/TLS en llocs web, etc.).

Col·laboro en el disseny dels esquemes de permisos per als arxius o repositoris d'informació específics de l'Administració de Justícia per desplegar mecanismes que garanteixin que només les persones amb permisos tenen accés a la informació que els afecta (per exemple, en el context d'una aplicació judicial, un advocat de l'Administració de Justícia no pot accedir a les funcions habilitades per al fiscal ni viceversa).

Expert

Analitzo punts crítics en la protecció de la confidencialitat de la informació i col·laboro en el disseny de Guies relacionades amb la seva detecció i gestió.

Reaccio de manera adequada als intents de suplantació d'identitat i duc a terme avaluacions d'impacte pel que fa a la seguretat i confidencialitat de la informació en la meva àrea de treball.

Proposo millores o accions necessàries per reforçar l'eficiència de les mesures de seguretat de la informació en la meva àrea de treball.

4.5.3 Competència 3 - Gestió i notificació d'incidents de seguretat

Descripció

Capacitat per reaccionar davant d'incidents que amenacin la seguretat de la informació o els serveis i sistemes.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Entenc el concepte d'incident de seguretat en el context digital del sector de la justícia i l'identifico en la pràctica.

Conec els sistemes de notificació i gestió d'incidències, els localitzo i hi accedeixo.

Evito utilitzar eines o serveis en línia determinats, així com accedir a llocs web sospitosos.

Intermedi

Conec els tipus diferents d'incidents de seguretat (infeccions per codi maliciós de sistemes, intrusions o intents d'intrusió, fallades de disponibilitat, frauds).

Utilitzo correctament els sistemes de notificació i gestió d'incidències habilitats en l'entorn digital de l'Administració de Justícia per informar dels incidents de seguretat que detecto.

Comprovo les actualitzacions periòdiques dels protocols de seguretat i aplico les estratègies recomanades en la meua àrea de treball.

Avançat

Conec les etapes diferents del procés de gestió d'incidents (preparació, identificació, contenció, mitigació, recuperació, recapitulació).

Sospeso raonablement el risc que representa la vulnerabilitat o amenaça detectada per a la privacitat o la seguretat dels sistemes d'informació.

Discrimino entre aquells incidents de seguretat que puc resoldre de manera autònoma, amb ajuda dels protocols de seguretat, dels que he d'elevant.

Expert

Analitzo els sistemes de notificació i gestió d'incidents com a oportunitats de millora i en proposo actualitzacions per a l'evolució corresponent.

Col·laboro en la fase d'identificació de la gestió d'incidents amb l'aportació de propostes relacionades amb la detecció, determinació de l'abast i configuració de possibles solucions.

Dissenyo accions de difusió de bones pràctiques orientades a prevenir situacions de risc futures, enfocades tant als operadors jurídics, públics o privats, com a la ciutadania en general.

4.5.4 Competència 4 - Seguretat i salut: prevenció de riscos laborals

Descripció

Capacitat per entendre i analitzar els riscos laborals inherents a l'ús de les TIC en l'àmbit laboral, així com al cas concret del treball deslocalitzat, i anticipar l'adopció de les mesures necessàries per garantir la protecció i seguretat dels destinataris.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Soc conscient que l'ús de les TIC genera riscos psicosocials nous (per exemple, ciberassetjament) i canvis d'abast dels riscos preexistents (per exemple, fatiga informàtica, estrès).

Conec el marc tècnic-preventiu d'acord amb la reglamentació vigent sobre els riscos potencials associats al treball deslocalitzat i l'ús de pantalles de visualització i els mecanismes i eines que hi ha per prevenir-los.

Entenc la necessitat d'equilibri entre les activitats digitals i no digitals.

Intermedi

Identifico els riscos per a la salut principals associats a l'ús de les tecnologies digitals (conductes addictives, mal ús o abús, falta de desconnexió digital o adequació del lloc de treball, etc.).

Aplico de manera autònoma les pautes recomanades davant els riscos ergonòmics i psicosocials en situacions de treball deslocalitzat.

Equilibro de manera conscient les meves activitats digitals i no digitals.

Avançat

Estic involucrat en la gestió adequada de les mesures ergonòmiques en el meu entorn laboral.

M'interessa i aprofundeixo en l'àmbit de la prevenció de riscos laborals aplicada al treball en entorns digitals.

Capacito en tècniques de prevenció del ciberassetjament i protocols d'actuació.

Expert

Analitzo les dades relacionades amb la prevenció de riscos en l'entorn digital del sector de la justícia a través del mesurament i seguiment d'indicadors en sèrie temporals. Puc identificar tendències i inferir tendències ocultes.

Tinc un enfocament integral en la protecció de la salut i el benestar en l'entorn digital i promoc l'ús responsable de les tecnologies digitals aplicades al treball deslocalitzat.

Col·laboro en la definició i actualització d'hàbits de treball saludables en entorns digitals.

4.5.5 Competència 5 - Ús sostenible de les TIC

Descripció

Capacitat per adquirir un compromís responsable amb l'ús sostenible de la tecnologia digital en l'àmbit de l'Administració de Justícia mitjançant l'aplicació de mesures preventives davant l'impacte ambiental corresponent.

Nivells d'aptitud

Bàsic

Entenc la relació entre el medi ambient i la tecnologia, així com els conceptes de sostenibilitat, l'objectiu del paper zero, la petjada ambiental i l'obsolescència programada.

Reconec els impactes ambientals principals de les tecnologies digitals i el seu ús i entenc la necessitat de minimitzar-los a través d'un ús responsable i sostenible.

Estic compromès amb les polítiques bàsiques d'estalvi energètic i optimització de matèries primeres (suspendc els sistemes i apago les pantalles, evito imprimir documents i redueixo els desplaçaments).

Intermedi

Conec els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i l'Agenda 2030 de l'Organització de les Nacions Unides com a pla estratègic per assolir un futur global sostenible i hi estic compromès.

Estic involucrat en l'aplicació de patrons d'actuació responsables ambientalment en l'ús de les tecnologies digitals, tant en el meu entorn personal com professional.

Amb l'orientació adequada, valoro possibles maneres d'allargar la vida útil dels dispositius electrònics o de reutilitzar-los, i aplico altres mesures per compensar la meva petjada de carboni.

Avançat

Quantifico l'impacte ambiental d'una eina o solució digital de l'ecosistema de justícia i identifico els principals eixos i accions per reduir-ne la petjada ambiental.

Entenc les característiques i implicacions de l'ecodisseny de solucions digitals en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Capacito sobre l'ús sostenible de la tecnologia digital en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Expert

Faig l'ecodisseny de plataformes web específiques per al sector de la justícia.

Desenvolupo plans específics de green IT per a l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Col·laboro en la promoció d'accions enfocades a reduir els danys ambientals causats per la tecnologia digital dins de l'Administració de Justícia.

5. Glossari

- **Accessibilitat universal**

Condició que han de complir els entorns, processos, serveis, etc., així com les eines i dispositius, perquè totes les persones els utilitzin en condicions segures i adequades, de la manera més autònoma possible. Pressuposa l'enfocament de "disseny per a tots".

- **Administrador d'usuaris**

Perfil competent per a la gestió de l'alta, baixa i modificació de dades d'usuari i credencials d'accés als sistemes informàtics de l'Administració de Justícia.

- **Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD)**

Autoritat pública independent encarregada de garantir la privacitat i la protecció de dades de la ciutadania.

- **Agenda 2030**

Continuació dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de l'ONU (2000-2015), els quals van ser, en aquell moment, la primera confluència internacional per abordar problemes globals com l'erradicació de la pobresa extrema, i que tenen com a objectius, entre d'altres, "Pau, justícia i institucions sòlides".

- **Alumnat**

Grup d'usuaris destinataris de les accions formatives relacionades amb la transformació digital de l'Administració de Justícia.

- **Aplicació**

Un programa informàtic (*software*) creat per dur a terme una tasca específica (funcionalitat) en un dispositiu informàtic.

- **Arquitectura estratègica**

Marc organitzatiu d'un organisme o òrgan d'activitats operatives i de canvi, així com la formulació dins l'àmbit executiu d'una visió a llarg termini per establir-la.

- **Suport virtual**

Servei de suport administratiu o tècnic que es caracteritza per tenir lloc a través d'un agent de *software* des d'una ubicació a distància.

- **Base de dades**

Conjunt estructurat i organitzat d'entitats de dades a les quals s'accedeix amb un ordinador.

- **Big Data**

Conjunt de dades més variat que es presenta en volums creixents i a una velocitat superior, el que s'anomena "les tres V". Poden servir per abordar de manera innovadora possibles problemes d'organitzacions, institucions o, fins i tot, estats.

- **Bretxa digital**

Distribució desigual, entre grups socials, relativa a l'accés o ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

- **Capacitat**

Aptitud inherent a totes les persones per ser titular de drets i obligacions o deures jurídics.

- **Capacitació**

Conjunt d'activitats formatives destinades a ampliar els coneixements, les habilitats i les aptituds per a l'exercici de les funcions corresponents de manera més eficaç.

- **Cas d'ús**

Exemple pràctic de la funcionalitat d'un procés, sistema o solució que il·lustra un flux de treball específic.

- **Catàleg**

Llista estructurada de productes arquitectònics de naturalesa similar utilitzada com a referència. Exemple: catàleg d'estàndards tecnològics.

- **CAU**

Centre d'atenció a l'usuari.

- **Certificat electrònic**

Document signat digitalment per un proveïdor de serveis de certificació que associa unes dades de verificació de signatura amb un signant concret per confirmar-ne la identitat.

- **Ciberseguretat**

També anomenada seguretat informàtica o seguretat tecnològica, és el conjunt de pràctiques l'objectiu de les quals és protegir els sistemes, xarxes i programes i la informació que contenen.

- **Cicle de vida**

Període de temps des que es concep el sistema o solució (aplicació informàtica) fins que ja no és disponible per a l'ús.

- **Citació**

Acte de comunicació judicial que informa les parts o un tercer de la data, hora i lloc en què han de comparèixer per a la pràctica de procediments judicials determinats.

- **COBIT**

Acrònim de "Control Objectives For Information and Related Technology" (objectius de control de la informació i les tecnologies relacionades), creat per la "Information Systems Audit and Control Association (ISACA)" i el "IT Governance Institute" (ITGI), que proporciona un conjunt de bones pràctiques recomanades per a la governança o gestió de sistemes d'informació i tecnologia.

- **Codi ètic**

Conjunt de directrius que pretenen establir les conductes acceptables per als seus membres o destinataris, les quals constitueixen un compromís de qualitat i responsabilitat social orientat a mantenir uns nivells determinats d'integritat, responsabilitat i respecte, més enllà del compliment jurídic. El Codi ètic és obligatori, per la qual cosa la difusió en té una importància vital.

- **Cogovernança**

També anomenada governança multinivell, substitueix la idea de decidir pels altres per la de decidir conjuntament amb els altres, mitjançant el treball conjunt entre els nivells de govern o esferes diferents a través de sistemes de participació, cooperació, obertura, transparència i inclusivitat.

- **Col·lectius vulnerables**

Grups de persones en situació de desavantatge en relació amb l'accés a serveis o oportunitats i el reconeixement de drets (accés a la justícia, accés al mercat laboral, accés als serveis digitals, etc.). Exemple: persones amb diversitat funcional.

- **Connexió wifi**

Mecanisme de connexió que permet connectar dispositius electrònics sense fils a un equip específic, generalment un encaminador.

- **Consultar**

Funció d'accedir a una aplicació informàtica o repositori de dades amb la finalitat de recollir informació que hi conté.

- **Contingut digital**

Qualsevol mena de contingut disponible com a dades digitals codificades en un format llegible per ordinador i que es pugui crear, mostrar, distribuir, modificar i emmagatzemar mitjançant tecnologies digitals.

- **Control d'accés**

Servei de seguretat que garanteix que només els usuaris amb privilegis adequats tinguin accés a dispositius, aplicacions o dades específiques.

- **Competència digital**

La competència digital és la que implica l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació per assolir objectius relacionats amb la feina, l'ocupabilitat, l'aprenentatge, l'ús del temps lliure, la inclusió i la participació en la societat.

- **Comunicació digital**

Tota la comunicació que es duu a terme a través de les tecnologies digitals.

- **Creative Commons (CC)**

És una corporació sense ànim de lucre que atorga llicències públiques i flexibles a documents d'interès general perquè altres usuaris els puguin utilitzar i reproduir sense interès comercial. Qualsevol usuari i autor de contingut pot registrar els seus documents en CC i triar entre diversos tipus de llicències.

- **Criticat de la solució**

Grau de l'impacte que cada aplicació o solució informàtica específica té sobre l'Administració de Justícia del país corresponent.

- **CSV**

Codi segur de verificació.

- **Quadre de comandament**

Aplicació informàtica que permet accedir a un conjunt d'informació rellevant, a través d'una sèrie d'indicadors, d'una manera ràpida i intuïtiva. S'utilitza per conèixer aspectes importants de l'activitat judicial.

- **Cultura digital**

Conjunt de pràctiques, costums i maneres d'interacció social dutes a terme mitjançant els recursos de la tecnologia digital.

- **Drets digitals**

També anomenats ciberdrets, reconeixen el dret de les persones a accedir, utilitzar i crear mitjans digitals, així com el dret a accedir als ordinadors, dispositius electrònics i xarxes de telecomunicacions necessaris per exercir-los.

- **Digitalitzar**

Procés de convertir informació, dades o processos en format digital, és a dir, en una representació electrònica que es pot emmagatzemar, processar i transmetre mitjançant tecnologies digitals.

Quan parlem de digitalització de documents, ens referim al procés de conversió de documents en paper o altres formats físics en arxius digitals mitjançant l'escaneig, fotografia o altres mètodes.

- **Diversitat funcional**

Terme alternatiu que se centra en les capacitats diferents que tenen les persones amb discapacitat més que no pas en les seves limitacions. Proposa un enfocament positiu de la discapacitat i evita les connotacions pejoratives de minusvàlid com a menys vàlid.

- **Dispositiu digital**

Els dispositius digitals són dispositius electrònics que utilitzen tecnologia digital per fer una o diverses tasques.

- **Elevació**

Mecanisme mitjançant el qual un òrgan judicial envia un flux d'informació, a través d'una aplicació informàtica judicial, a un òrgan judicial superior.

- **Entorn digital**

Un context o "lloc" proporcionat per la tecnologia i els dispositius digitals, generalment transmesos per Internet o altres mitjans digitals, com la xarxa de telefonia mòbil.

- **Estratègia de dades**

Pla estratègic relacionat amb l'ús de les dades d'una organització, incloent-hi els procediments, rols i responsabilitats per a la normalització de les dades, la gestió de les dades mestres, la integració estructurada amb dades no estructurades i els processos d'anàlisi, emmagatzematge i ús de les dades, entre d'altres.

- **Estructura de governança**

Ordre imposat des de l'interior d'una organització, resultat de la interacció d'una multiplicitat d'agents amb autoritat i amb influència els uns sobre els altres.

- **Expedient**

Conjunt de documents, escrits i dades relatives a un procediment judicial.

- **Expedient Judicial Electrònic (EJE)**

Conjunt de dades, documents, tràmits i actuacions electròniques, així com d'enregistraments audiovisuals corresponents a un procediment judicial, amb independència de la mena d'informació que inclogui i el format en què s'hagi generat.

- **Ergonomia**

Estudi de l'adaptació de màquines, mobles i estris a la persona que els utilitza habitualment, per aconseguir més comoditat i eficàcia.

- **Entorn virtual d'aprenentatge (EVA)**

Plataforma web on s'integren els components digitals dels programes d'estudi, generalment dins de les institucions educatives.

- **Signatura electrònica**

Conjunt de dades electròniques que acompanyen o estan vinculades a un document electrònic, i que tenen com a funcions bàsiques identificar el signant i assegurar tant la integritat del document signat com que aquest no es repudii.

- **Garanties processals**

Conjunt de mecanismes que tenen com a objectiu protegir els drets fonamentals i les garanties processals dins del procés. Exemples: presumpció d'innocència, dret a la immediació i contradicció de la prova.

- **Gestió del canvi**

Procés complex, estratègic i planificat orientat a la millora contínua que ens permet adaptar-nos i respondre de manera àgil i eficaç a les demandes o situacions noves que sorgeixen en contextos dinàmics.

- **Fita**

Tasca que simbolitza la consecució d'un assoliment important en el projecte. És una manera de conèixer el progrés del projecte sense haver-ne d'estar familiaritzat amb els detalls.

- **Eina digital**

Software d'aplicació que s'encarrega de facilitar a l'usuari el desenvolupament de les activitats diàries en àmbits com la feina, l'educació o els processos econòmics. Aquestes eines es poden connectar de la mateixa manera en diversos dispositius alhora.

- **Petjada digital**

Els registres i les dades de la interacció d'un individu amb un entorn digital constitueixen la seva petjada digital.

- **Identitat digital**

Informació, en el sentit d'un conjunt d'atributs, utilitzada per un sistema informàtic per representar un agent extern, que pot ser tant una persona com una organització, aplicació o dispositiu.

- **Impulsor del canvi**

Condicció externa o interna que motiva un país, institució o organisme a redefinir els seus objectius o processos. Exemple: la demanda d'una justícia més accessible.

- **Incidència**

Interrupció no planificada d'un servei (en aquest cas, d'un sistema o aplicació informàtica) o reducció de la qualitat del servei.

- **Infraestructura tecnològica**

Conjunt de sistemes (ordinadors, equips de xarxa i d'emmagatzematge, entre altres elements físics), incloent-hi la manera com es gestionen.

- **Intel·ligència artificial (IA)**

La intel·ligència expressada per sistemes informàtics (màquines, processadors o *software*) que imita la intel·ligència humana per dur a terme determinades funcions i que té la capacitat de millorar en funció de la informació que recull. Exemple: assistent de veu.

- **Interfície**

Connexió que es produeix de manera física i quant a utilitat entre dispositius o sistemes informàtics.

- **Internet**

Conjunt descentralitzat de xarxes de comunicació interconnectades que utilitzen la família de protocols TCP/IP, de manera que es garanteix que les xarxes físiques heterogènies que la componen funcionin com una xarxa lògica única, amb un abast mundial.

- **Interoperabilitat**

Capacitat de comunicació entre diversos equips de treball, òrgans o departaments o entre sistemes o equips informàtics en formats diferents que inclou l'intercanvi d'informació, així com la seva interpretació, la qual cosa permet l'accessibilitat des d'àmbits i entorns diferents, respectivament.

- **Intervinent**

Persona jurídica que pretén, o contra la qual es demana, una tutela jurisdiccional específica i que, afectada per la resolució judicial corresponent, assumeix els drets, les càrregues i les responsabilitats inherents al procés.

- **Itineració**

Mecanisme d'enviament i recepció de fluxos d'informació, a través d'una aplicació informàtica judicial, entre una sèrie d'òrgans judicials integrats.

- **Llicència d'ús**

És l'autorització o permís donat per un titular dels drets d'autor perquè una altra persona utilitzi l'obra de la manera indicada en el permís. Aquesta autorització pot ser objecte de pagament o no, la qual cosa depèn del titular dels drets respectius.

- **Lideratge transformacional**

Concepte introduït per James MacGregor Burns, és la mena de lideratge desenvolupat pels individus amb capacitat d'influir en la motivació, percepció i expectativa de les persones amb qui treballen. El lideratge transformacional inspira i acompanya (les organitzacions o equips de treball) en els processos d'innovació i canvi.

- **Líder del canvi**

Persona que dirigeix i duu a terme la planificació, organització i coordinació de les intervencions amb les quals determinar els canvis necessaris per a la renovació de l'organització i n'és responsable.

- **Metadades**

Dades que descriuen altres dades, és a dir, proporcionen informació sobre el seu contingut, condicions, disponibilitat o qualitat, entre altres característiques.

- **Notificació electrònica**

La que substitueix la signatura de la confirmació de recepció de la notificació en paper tradicional per l'ús de la signatura electrònica en la seua electrònica corresponent. La persona destinatària de la notificació o les persones autoritzades poden accedir a la notificació després d'identificar-se amb un certificat de signatura electrònica reconeguda.

- **Operador (Administració de Justícia)**

Persona, organització o sistema que es relaciona amb l'Administració de Justícia, des de dins (persones servidores públiques, funcionaris o empleats públics) o des de fora (professionals com advocats, psicòlegs, etc.).

- **Operadors booleans**

Dades primitives utilitzades generalment en llenguatges de programació.

- **Operació**

Gestió periòdica dels serveis i sistemes d'informació. També es refereix a qualsevol activitat o transacció predefinida. Exemple: fer una còpia de seguretat de les dades d'un servidor.

- **Perfil**

Conjunt d'una o diverses normes bàsiques i, si escau, la identificació de les classes, subconjunts, opcions i paràmetres d'aquestes normes bàsiques, necessàries per exercir una funció determinada en una aplicació o sistema informàtic.

- **Petició de servei**

Petició d'un usuari per accedir a un servei o funcionalitat del servei o per obtenir-ne informació o formació sobre el funcionament.

- **Plataforma de solucions**

Conjunt de components tecnològics de *hardware* i *software* que proporcionen serveis per a la utilització i per donar suport a les aplicacions.

- **Política de privacitat**

Una política de privacitat és una presentació per escrit de totes les mesures que una organització aplica per garantir la seguretat i l'ús lícit de les dades dels usuaris que recull en el context de la relació contractual.

- **Portafolis**

Conjunt de programes o projectes que pretén assolir objectius estratègics i els continguts dels quals són quantificables.

- **Xarxa de comunicació**

Conjunt de productes, conceptes i serveis que permeten la connexió dels sistemes informàtics per a la transmissió de dades i altres (com el vídeo) entre sistemes diferents.

- **Registrar**

L'acte d'introduir les dades d'entrada facilitades i requerides per cada aplicació informàtica per a l'alta d'un apunt nou.

- **Recursos digitals**

Qualsevol contingut publicat en un format llegible per ordinador. En aquest sentit, els recursos digitals engloben qualsevol mena de contingut digital que sigui comprensible immediatament per a un usuari.

- **Repositori**

Sistema que gestiona totes les dades d'una organització, incloent-hi els models de dades i processos, així com altra mena d'informació.

- **Encaminador**

Dispositiu que permet la interconnexió d'ordinadors que operen en el marc d'una xarxa i la funció del qual és establir la ruta que s'assignarà a cada paquet de dades dins de la xarxa informàtica.

- **Seu Judicial Electrònica**

Adreça electrònica a disposició de la ciutadania i els professionals de la justícia a través de xarxes de telecomunicacions la titularitat, gestió i administració de la qual correspon a cadascuna de les Administracions de Justícia competents.

- **Seguretat de la informació**

Conjunt de mesures i tècniques utilitzades per controlar i salvaguardar totes les dades que es gestionen dins d'una organització o institució i garantir que no surtin del sistema establert.

- **Sistema de comunicació**

Conjunt d'actius (mitjans de transmissió, nodes de commutació, interfícies i dispositius de control) que estableixen la connexió entre els usuaris i els dispositius.

- **Software**

Equip informàtic lògic i intangible d'un ordinador. Cobreix totes les aplicacions informàtiques, com ara processadors de text, fulls de càlcul, editors d'imatges, reproductors d'àudio, etc.

- **Solució**

Producte que satisfà les necessitats específiques de l'activitat específica de l'Administració de Justícia i que es pot parametritzar i dotar amb els requisits tècnics i operatius necessaris per a la seva instal·lació i implantació.

- **Sostenibilitat**

Desenvolupament que aconsegueix satisfer les necessitats actuals sense comprometre la capacitat de les generacions futures per satisfer les seves i garanteix l'equilibri entre el creixement econòmic, la cura del medi ambient i el benestar social.

- **Subhasta judicial electrònica**

També anomenada subhasta judicial telemàtica, és una subhasta judicial que es fa a través d'una aplicació informàtica. Per a això, els interessats han d'estar registrats com a usuaris en el sistema i accedir-hi amb un mètode d'identificació segur.

- **Stakeholders**

El *stakeholder* o "part interessada" es refereix a totes aquelles persones, actors o entitats afectades per les activitats i decisions d'una empresa o organització.

- **Talent digital**

Conjunt d'habilitats relacionades amb les noves tecnologies, incloent-hi coneixements teòrics i pràctics en programes d'ofimàtica, aplicacions de videoconferència, programes de disseny i presentació i creativitat digital.

- **Tecnologies de la informació (TI)**

Tecnologia que engloba els diversos àmbits relacionats amb la informàtica o computació, com ara continuïtat, interfície, gestió de processos, comunicació, legislació, ordinadors, gestió de continguts, *hardware*, gestió de la informació, internet, xarxes, programació i *software*, gestió de projectes, seguretat, estàndards, emmagatzematge, comunicacions de veu i dades, i molt més.

- **Tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)**

És un terme extensiu per a les tecnologies de la informació (TI), la integració de les telecomunicacions (línies telefòniques i senyals sense fils) i ordinadors, així com el *software* necessari, *middleware*, emmagatzematge, sistemes i producció audiovisuals que permeten als usuaris accedir, emmagatzemar, transmetre i manipular informació.

- **Treball deslocalitzat**

El lloc de treball deslocalitzat permet un teletreball amb seguretat i minimitza la interacció social entre els agents que interactuen amb l'Administració de Justícia. A més, millora l'equilibri entre la vida laboral i laboral dels professionals.

- **Tramitació electrònica d'informes pericials**

Servei per gestionar expedients electrònics en l'àmbit de la medicina legal. Permet definir fluxos de tramitació, a més d'oferir plantilles/proformes i permetre la signatura digital d'informes.

- **Tramitar**

L'acció de donar curs a un procediment segons els tràmits establerts legalment per cada país per a un desenvolupament i resolució correctes, així com les anotacions corresponents que n'acreditin l'autenticitat.

- **Transformació digital**

Procés d'incorporació de les tecnologies informàtiques en els processos o estratègies d'una organització, organisme, o fins i tot, país o estat, que requereix un examen i una reinvençió de l'organització mateixa, des dels fluxos de treball i les habilitats dels recursos humans fins a la infraestructura.

- **Traçabilitat**

Propietat del resultat d'una mesura o del valor d'una norma vinculada a referències especificades.

- **Unitat jurisdiccional**

Principi pel qual la jurisdicció és única i l'exerceixen els jutjats i tribunals previstos en la legislació corresponent, segons el país, sense perjudici de les potestats jurisdiccionals atorgades a altres òrgans.

- **URL**

Acrònim de *Uniform Resource Locator*. Aquesta és l'adreça de cada lloc web; és única i específica. Cada pàgina o recurs està enllaçat a un URL.

- **Usabilitat**

Capacitat del *software* perquè l'usuari o usuària l'entengui, l'apregui i l'utilitzi en condicions específiques d'ús.

- **Versió**

Conjunt de *hardware*, *software*, documentació, processos o altres components necessaris per desplegar un o més canvis aplicats a una aplicació informàtica específica. Els continguts de cada versió es gestionen, proven i despleguen com una única entitat (producte).

- **VPN**

Xarxa Privada Virtual (*Virtual Private Network*). Aquesta és una tecnologia que permet crear una connexió segura i xifrada entre dispositius a través d'una xarxa pública, com Internet.

6. Referencias

- Brečko, B., & Ferrari, A. (2016). Marco de cibercompetencias para los consumidores.
- Bianchi, G., Pisiotis, U., & Cabrera Giraldez, M. (2022). *GreenComp The European sustainability competence framework* (No. JRC128040). Joint Research Centre (Seville site).
- Cabero, J.; Lorente, M.C. (2010) «*Comunidades virtuales para el aprendizaje*» [article en línia]. EDUTEC, Revista Electrónica de Tecnología Educativa. Núm. 34 / diciembre 2010. ISSN 113519250. [Fecha de consulta:31/01/2023].
- COM (2020) Comunicación de la Comisión al Parlamento Europeo, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones. «*Garantizar la justicia en la UE: estrategia europea sobre la formación judicial para 2021-2024*».
- Centeno, C. (2020). «*DigComp at Work Implementation Guide*». Okeeffe, W. editor(s), EUR 30204 EN, Oficina de Publicacions de la Unió Europea, Luxembourg, 2020, ISBN 978-92-76-18581-9, doi:10.2760/936769, JRC120645.
- Campos Acuña, C. (2022). «*Competencias digitales de los empleados públicos: la base de la transformación digital a través de las personas, 371-401*».
- COM (2022) Comisión Europea - «*Declaració europea sobre els drets i principis digitals per a la dècada digital*».
- Consell de la Unió Europea, 2020/C 342 I/01. Presidència. «*Conclusiones del Consejo «Acceso a la justicia: aprovechar las oportunidades de la digitalización*» Texto acordado por el Coreper.
- García-Gutiérrez, J. (2013). «*Aproximación ética a la competencia digital. Los niveles de uso y sentido en ámbitos educativos virtuales*». Education in the Knowledge Society (EKS), 14(3), 121–145.
- (Govern d'Espanya, 2021). «*Pla Nacional de Competències Digitals -Agenda Digital 2026*».

- Pla per a la Digitalització de les Administracions Públiques 2021 -2025. «Estrategia en materia de Administración Digital y Servicios Públicos Digitales».
- INTEF (2017). «Marco Común de Competencia Digital Docente» – setembre, 2017.
- Instituto Nacional de Administraciones Públicas INAP (2022). «Marco de Competencias Digitales de las Empleadas y los Empleados Públicos v2».
- Kamylyis, P., Punie, Y. and Devine, J., «Promoting Effective Digital-Age Learning: A European Framework for Digitally Competent Educational Organisations», EUR 27599 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2015, ISBN 978-92-79-54005-9, doi:10.2791/54070, JRC98209. Traducció de l'INTEF -Ministeri d'Educació, Cultura i Esports. Espanya 2016.
- Ministeri de Justícia (2021) Justícia 2030. «Transformar l'ecosistema del servei de justícia pública». Secretaria General Tècnica del Ministeri de Justícia.
- Pla Estratègic 2021-2024 (Centre d'Estudis Jurídics, 2021).
- Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR) (2021).
- Redecker, C. (2020). «Marco Europeo para la Competencia Digital de los Educadores: DigCompEdu». Secretaria General Tècnica del Ministeri d'Educació i Formació Professional d'Espanya.
- Riofrío Martínez-Villalba, J. C. (2014). La Cuarta Ola De Derechos Humanos: Los Derechos Digitales (Fourth Wave of Human Rights: The Digital Rights). *Revista latinoamericana de derechos humanos*, 25(1).
- Secretaria d'Estat de Digitalització i Intel·ligència Artificial del Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital, (2021). «Carta española de derechos digitales», com a part de l'Agenda España Digital 2025.
- Vuorikari, R., Kluzer, S. and Punie, Y., «DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens - With new examples of knowledge, skills and attitudes», EUR 31006 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-48883-5, doi:10.2760/490274, JRC128415.

7. Marc normatiu

7.1 Àmbit europeu

- Directiva (UE) 2016/680 de 27 d'abril de 2016.
- Reglament (UE) 2016/679 de 27 d'abril de 2016 (RGPD).
- Reglament (UE) 2021/694 de 29 d'abril de 2021 (Reglament del programa Europa Digital).

7.2 Àmbit estatal

- Constitució espanyola. "BOE" núm. 311, de data 29/12/1978.
- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals. "BOE" núm. 269, de data 10/11/1995.
- Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic. "BOE" núm. 166, de data 12/07/2002.
- Llei 18/2011, de 5 de juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació a l'Administració de justícia. "BOE" núm. 160, de data 06/07/2011.
- Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. "BOE" núm. 236, de data 02/10/2015.
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic de les administracions públiques. "BOE" núm. 236, de data 02/10/2015.
- Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. "BOE" núm. 166, de data 12/07/2002.
- 121/000098 Projecte de Llei orgànica d'eficiència organitzativa del servei públic de justícia, pel qual es modifica la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, per a la implantació dels tribunals d'instància i les oficines de justícia en els municipis (BOCG Congrés dels Diputats, sèrie A, núm. 98-1, de 22 d'abril de 2022).
- 121/000116 Projecte de llei de mesures d'eficiència digital del servei públic

de justícia. (BOCG Congrés dels Diputats, núm. 116-1, de 12 de setembre de 2022).

- 121/000097 Proposició de llei de mesures d'eficiència processal del servei públic de justícia. (BOCG Congrés dels Diputats, núm. 97-1, de 22 d'abril de 2022).
- Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. "BOE" núm. 166, de data 12/07/2002.
- Llei 10/2021, de 9 de juliol, de treball a distància. "BOE" núm. 164, de data 10/07/2021.
- Resolució de 4 de maig de 2022, de la Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial, per la qual es publica l'Acord de la Conferència Sectorial d'Educació sobre l'actualització del marc de referència per a la competència digital docent. (BOE núm. 116. Dilluns, 16 de maig de 2022. Sec. III. Pàg. 67979).
- Reial decret 488/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives al treball amb equips que inclouen pantalles de visualització. "BOE" núm. 97, de data 23/04/1997.
- Reial decret 453/2020, de 10 de març, pel qual es desenvolupa l'estructura organitzativa bàsica del Ministeri de Justícia i es modifica el Reglament del Servei Jurídic de l'Estat, aprovat pel Reial decret 997/2003, de 25 de juliol. "BOE" núm. 63, de data 12/03/2020.
- Reial decret 203/2021, de 30 de març, pel qual s'aprova el Reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics. "BOE" núm. 77, de data 31/03/2021.
- Reial decret 193/2023, de 21 de març, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació de les persones amb discapacitat per a l'accés i utilització dels béns i serveis a disposició del públic. "BOE" núm. 69, de 22 de març de 2023, pàgines 42707 a 42725 (19 pàgines).

Centre d'Estudis Jurídics

